

Utvalg: IU 1/23	Innovasjonsutvalget	Dato: 18.01.2023
IU-sak: 5/23		Arkivsaknr.:

UiB idé – evaluering og innretning av 2023

Bakgrunn

Som del av UiBs strategi 2019-2022, et verifikasjonsprogram for støtte til tidlig idéutvikling, ble *UiB idé* etablert i våren 2021 og pilotert i to søknadsrunder (2021 + 2022). Programmet er en del av en langsiktig satsing der forskere og studenter som ønsker å teste ut innovasjonspotensialet i ideer som har oppstått som følge av forskning eller studentarbeider, gis mulighet til å forfølge ideen. Gode ideer finnes i alle fagmiljø og det legges til grunn en bred definisjon av innovasjon i programmet for å fremme sosiale innovasjoner, innovasjon i offentlig sektor, prosessinnovasjoner, kommersialisering eller andre typer innovasjoner.

I kunnskapsdepartementets tildelingsbrev til Universitetet i Bergen fra 20. desember 2022 gjentar regjeringen sine forventninger om at verdiskapning fra offentlig finansiert forskning skal styrkes til nytte for hele samfunnet. Videre sendte regjeringen et sterkt signal til UH-institusjonene med forventning om at UH-institusjonene skal ta et økt ansvar for tidligfasen av teknologioverføringsprosessen (TTO; jf. IU sak 3/23). I lys av denne utviklingen kan *UiB idé* få en enda viktigere rolle i universitetets innovasjons- og TTO-arbeid fremover. Avslutningen av programmets pilotfase og oppstarten av en ny runde i 2023 gir muligheten til å evaluere programmet og åpne muligheten for justeringer.

Erfaringer fra pilotårene 2021 og 2022

UiB idé ble lansert i februar 2021. En arbeidsgruppe bestående av FIA og rektoratet utviklet *UiB idé* etter innspill fra tilsvarende programmer ved NTNU (NTNU Discovery) og UiO (UiO Verifiseringsmidler). Det ble også hentet inn råd fra en ekstern referansegruppe bestående av representanter fra industri, offentlig sektor og studenter. Et programteam og en programleder fra Forsknings- og innovasjonsavdelingen fikk mandat av universitetsledelsen å gjennomføre *UiB idé*. Det ble også utnevnt en ekstern evalueringskomité med innovasjonsekspert fra industri, offentlig sektor og akademia.

Basert på tilbakemeldinger fra søkere, vurderingskomité og erfaringer fra det administrative støtteapparatet ble det gjennomført mindre justeringer i programmet for 2022. En endring var innføringen av *UiB tidlig idé*, med avsetning av maksimalt 200.000 kroner til tidlige avklaringsmidler. Videre endringer var rettet mot å begrense arbeidsmengden for vurderingskomiteen, og å gi søkerne individuelt tilpasset støtte der det var nødvendig. Dette ble realisert gjennom at det gjøres et forhåndsutvalg av søknader av FIAs *UiB idé*-team, med støtte fra ekstern vurderingskomiteleder. Søknadsmengden som blir vurdert av full vurderingskomité ble slik begrenset til maksimalt 24 søknader. Videre ble det installert en dedikert innovasjonsrådgiver fra FIA for hvert finansiert prosjekt for ytterligere veiledning. Hovedrammeverket for programmet som finansieringsbeløp, prosjektvarighet og evaluering, ble gjennom en ekspertkomité vurdert som hensiktsmessige og forble

uendret. Programmet for den andre runden (2022) ble lansert i desember 2021. Samlet budsjett for programmet var 2 millioner kroner for hvert år.

I løpet av 2022 ble resultatene og effektene av pilotåret 2021 analysert (jf. IU sak 4/22 fra 2. februar 2022), og tilbakemeldinger fra 2022 runden ble samlet. Samlede erfaringer tilsier en generelt vellykket pilotfase for *UiB idé*. I begge pilotårene kommenterte vurderingskomitéen at nivået på kandidatene var jevnt og høyt, og hadde rammen for pilot-utlysningene vært større, hadde flere kunne fått støtte, spesielt på forskersiden. Basert på disse erfaringene foreslås det at programmets overordnede format skal opprettholdes, men at søknads- og vurderingskriteriene (jf. *vedlegg 1a og 1b*) bør analyseres med tanke på effektivitet når det gjelder effekt av *UiB idé* i tråd med programmets mål (jf. *vedlegg 2*).

Vedlegg 1a. Søknadskriterier

Søknadskriterier

1. Krav til prosjektleder
 - a) Studentsøknad: Prosjektleder må være under utdanning, i tilknytning til et bachelorprogram, masterprogram, eller et profesjonsstudium på UiB.
 - b) Forskersøknad: Prosjektleder må være faglig ansatt i fast hovedstilling ved UiB.
2. Krav til prosjektansvarlig
 - a) Studentprosjekt: En akademisk mentor ved UiB må støtte prosjektet og skal være prosjektansvarlig for søknaden. Mentoren må være knyttet til et relevant fagmiljø for prosjektet, hvor koblingen bidrar til å redusere fag-relatert risiko (for eksempel teknologisk risiko) eller annen kritisk risiko i prosjektet. Mentoren må informere sin instituttleder eller annen overordnet om prosjektet.
 - b) Forskerprosjekt: En avdeling eller et institutt ved UiB må støtte prosjektet og skal være prosjektansvarlig for søknaden. Avdelings- eller instituttlederen skal godkjenne prosjektet.
3. Søkere kan søke støtte til:
 - Materialer/utstyr
 - Kostnader knyttet til innhenting av ekstern kompetanse
 - Lønnsmidler (kun for ansatte og eksterne konsulenter)
 - Leie av inkubatorplass
 - Kostnader knyttet til prototyping
4. Kostnader som ikke dekkes:
 - Kostnader knyttet til grunnforskningsaktiviteter (tilsvarer Technology Readiness Level (TRL) 1–2)
 - Kostnader knyttet til utviklingskostnader i senere faser, altså etter verifiseringsfase. Tilsvarende TRL 4-9. Et prosjekt som allerede har fått forny-midler, vil vanligvis være kommet for langt for UiB idé-midler.
 - Kommersialiserings-, markedsførings- og kommunikasjonsaktiviteter
5. Patenteringskostnader:
 - Kan bare dekkes i studentprosjekter.
6. Immaterielle rettigheter (IPR):
 - Det kreves ikke at utfylt Disclosure of Invention (DOI) foreligger ved innsendelse av søknad. Søker oppfordres til å i løpet av prosjektperioden vurdere om det er mulig å søke rettsbeskyttelse for aktuelle immaterielle rettigheter der prosjektet resulterer i en oppfinnelse eller en ny og innovativ teknologi og til å sikre rettighetsbeskyttelse der aktuelt. For prosjekter hvor det er aktuelt å søke patentbeskyttelse er det viktig at ideen ikke er publisert eller offentliggjort.

Vedlegg 1b. Vurderingskriterier

Vurderingskriterier

1. **Idéen.** Beskriv utfordringen prosjektet adresserer, og tilnærmingen/løsningen på utfordringen. Hvor innovativ er ideen? Hva er nytt? Hvor kreativ og ambisiøs er ideen? Hvor solid og moden er forskningsgrunnlaget for ideen? Hvor betydelig er forbedring ift. eksisterende løsninger?
2. **Verdiforslag.** Beskriver verdien av innovasjonen for den tiltenkte endebrukeren, og den potensielle innvirkningen av innovasjonen på samfunnet, hvis den blir realisert. Beskriv mulige bruksområder.
3. **Hovedleveransen av prosjektet.** Konkret beskrivelse av hva en vellykket gjennomføring av UiBs verifiseringsprosjekt vil levere.
4. **Oppfølgingsplan.** Beskriv hva en vellykket gjennomføring av UiB idé prosjekt vil muliggjøre, og hva skal gjøres med hovedleveransen etter prosjektslutt. Skisser potensielle oppfølgingsplaner og fremtidige samarbeid som er nødvendige for å nå målene. Hvordan kan prosjektets resultater tas videre til de tenkte sluttbrukerne? Hvilket neste trinn i innovasjonsskjeden vil være tilgjengelig, og hvor realistisk er langsiktig realisering av innovasjonen etter UiB idé prosjektslutt?
5. **Prosjektgruppen.** Beskriv sammensetning og kompetanse av prosjektgruppen (søker, laboratorium/forskningsgruppe der prosjektet er forankret, potensielle samarbeidspartnere og rådgivere; komplementaritet og innovasjonskompetanse i gruppen). I hvilken grad har prosjektet tilgang til nødvendige ressurser og ekspertise til å gjennomføre dette prosjektet? I hvilken grad finnes det en plan for å involvere relevante eksterne aktører (partnere, kunder, interessenter, investorer, mentorer, samfunnsaktører, osv.)?
6. **Prosjektplan og budsjett.** Beskriver mål, milepæler, budsjett, risiko og risikoreducerende planer, etc. Hvor sannsynlig vil de skisserte målene oppnås ved å følge prosjektplanen? I hvilken grad er budsjett og finansierungsplaner realistiske, kostnadseffektive og tydelig forankret i prosjektets planer og ressursbehov?
7. **Ettik og bærekraft.** Problemstillinger knyttet til forsknings- og samfunnsetiske krav skal beskrives, som relevant. Prioritering av prosjekter ut fra effekt på bærekraft og miljø (jf. FNs bærekraftsmål) blant søknader med lik kvalitetsvurdering.

Vedlegg 2. UiB idé - målsetning

Målsetning

- *UiB idé* skal gi vitenskapelig ansatte og studenter mulighet til å teste ut innovasjonspotensialet i deres ideer som har utgangspunkt i egen forskning eller studier, og skape innovasjonskultur på hele universitetet.
- Programmet gir ikke bare finansiering, men også profesjonell rådgivning og støtte til lovende ideer.
- Programmet er et tidlig-fase verifiseringsprogram, som hjelper i gang ideer som ennå ikke kvalifiserer til andre midler.

Oppsummering

Saken legges frem til drøfting i IU, knyttet til innretning av den videre evalueringsprosessen for UiB idé, spesielt med tanke på i hvilken grad søknads- og vurderingskriteriene er tilstrekkelige for å oppnå programmets mål.